

ПРЕДИСЛОВИЕ

Евангелски Синопсис (от гр. σύνοψις – „обозрение“) наричат изданието на Четвероевангелието или пъrvите три Евангелия, в които нагледно е представена връзката между тях. Обичайно Синопсите се печатат във вид на паралелни полета, всяко от които съдържа текст на един от евангелистите.

Настоящото издание на Синопсиса на български език е съставено по образец на „Евангельский Синопсис“ с автор свещеник Алексей Емельянов (Православный Свято-Тихоновский гуманитарный университет, 2006) и има за цел да послужи на всички занимаващи се с изучаване на Свещеното Писание на Новия Завет, като пособие за получаване на пълна и ясна картина на евангелската история в нейната хронологическа последователност и сравнителен преглед на четирите повествования за земния живот, учение, чудеса, страдания, кръстна смърт, възкресение и възнесение на нашият Господ Бог и Спасител Иисус Христос. Това издание не претендира за научност и се явява на първо място учебно. Но то може да послужи и на всеки, който желае да получи по-добра представа за евангелските събития. Тексът се печата по изданието на Св. Синод на Българската Православна Църква от 1991г.

Както повествува ап. Лука, при разпространението на историята за събитията около земния живот на Спасителя „мнозина предприеха да съчинят разказ за напълно известните между нас събития“/Лк. 1:1/. Тогава в това многообразие изникнала нуждата да се сведат всички разкази в едно цялостно повествование. Пръв такъв опит е направил в средата на втори век ересиархът Маркион (\dagger ок. 160 г.), който съставил новозаветен канон от Евангелието от Лука и десет послания на ап. Павел, редактирайки ги според своята доктрина.

Това наложило съставянето от Църквата на така нареченият „Новозаветен канон“, който утвърдил познатите ни четири Евагелски повествования за най-достоверни и общоупотребителни в Христовата Църква.

По-важен за нас е вторият опит за съставяне на Синопсис, направен от ученика на св. мъченик Юстин Философ - Татиан (\dagger ок. 175 г.). Неговият труд Декатессарон (от гр. τό δι τεσσάρον – „по четирите“), в който четирите Евангелия са сведени в едно непрекъснато повествование, се явил „първата евангелска хармония“. Тексът на тази книга не е запазен, но представа за нея може да се добие по достигналите до нас фрагменти, коментари и частични преводи. Но поради пропускане на родословието на Иисус Христос, изложено от евангелистите Матей и Лука, а също и поради отклоняването на Татиан в ерес, още през четвърти век започнало движение против Декатессарона и св. Евсевий Кесарийски се отнасял скептично към него. А блаж. Теодорит през 423 г. показал около 200 екземпляра на Декатессарона, които той, по неговите думи, „съbral и изzel от обръщение, а вместо тях въвел Евангелията на четирите евангелиста (Трактат за ересите, 1,20). По такъв начин с авторитетното свидетелство на светите апостоли не може да се сравни набор сведения за живота на Христос, подбрани от Писанието и разположени в предполагаем хронологически ред.

Известна е мисълта на св. Ириней Лионски за значимостта на числото на благовестниците. Той казва, че Църквата признава едно Евангелие в четири форми.

ЕВАНГЕЛСКИ СИНОПСИС

1. Въведение.

Mт	Мк	Лк 1	Ин
		<p>1. Понеже мнозина предприеха да съчинят разказ за напълно известните между нас събития,</p> <p>2. както ни ги предадоха ония, които от самото начало бяха очевидци и служители на словото, -</p> <p>3. то намерих за добре и аз, след като грижливо проучих всичко от начало, наред да ти опиша, достопочтени Теофиле,</p> <p>4. за да узнаеш твърдата основа на онова учение, на което си се учили.</p>	

2. Пролог: Предвечното Слово (Логос).

Mт	Мк	Лк	Ин 1
			<p>1. В начало беше Словото, и Словото беше у Бога, и Бог беше Словото.</p> <p>2. То беше в начало у Бога.</p> <p>3. Всичко чрез Него стана, и без Него не стана нито едно от онова, което е станало.</p> <p>4. В Него имаше живот, и животът беше светлината на човеците.</p> <p>5. И светлината в мрака свети, и мракът я не обзе.</p> <p>6. Имаше един човек, пратен от Бога, името му Йоан;</p> <p>7. той дойде за свидетелство, да свидетелствува за светлината, та всички да повярват чрез него.</p> <p>8. Той не беше светлината, а бе <i>пратен</i> да свидетелствува за светлината.</p> <p>9. Съществуващето истинската светлина, която просветява всеки човек, идващ на света.</p> <p>10. В света беше, и светът чрез Него стана, но светът Го не позна.</p> <p>11. Дойде у Своите Си, и Своите Го не приеха.</p> <p>12. А на всички ония, които Го приеха - на вярващите в Неговото име - даде възможност да станат чеда Божии;</p> <p>13. те не от кръв, ни от похот плътска, нито от похот мъжка, а от Бога се родиха.</p> <p>14. И Словото стана плът, и живя между нас, пълно с благодат и истина; и ние видяхме славата Mu, слава като на Единороден от Отца.</p> <p>15. Йоан свидетелствуващ за Него и викаше, думайки: Тоя беше, за Когото казах: Идещият след мене ме изревари, защото съществуващ по-напред от мене.</p> <p>16. И от Неговата пълнота всички ние приехме и благодат въз благодат;</p> <p>17. защото Законът бе даден чрез Моисея, а благодатта и истината произлезе чрез Иисуса Христа.</p> <p>18. Бога никой никога не е видял. Единородният Син, Който е в недрата на Отца, Той Го обясни.</p>

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Въведение		1
2. Пролог: Предвечното Слово (Логос)		1
3. Родословието на Иисус Христос		2

Начален период на евангелската история

4. Благовестието на Захарий.		3
5. Благовещението на Дева Мария.		3
6. Дева Мария в дома на Елисавета.		3
7. Раждането на Иоан Предтеча.		4
8. Обрязването на Иоан Предтеча. Пророческата песен на Захарий.		5
9. Благовестието на Йосиф за боговъплъщението.		5
10. Раждането на Иисус Христос.		6
11. Благовестието на пастирите.		6
12. Поклонението на пастирите.		7
13. Обрезание Господне и наричане име на Иисус.		7
14. Сретение Господне; пророчествата на Симеон и Анна.		7
15. Поклонението на мъдреците.		8
16. Бягството в Египет.		9
17. Избиването на младенците.		9
18. Завръщането от Египет.		9
19. Иоан Предтеча в пустинята. Отрокът Иисус в храма.		10
20. Проповедта на Иоан Предтеча. Свидетелството за Иисус Христос.		10
21. Кръщението Господне и новото свидетелство на Иоан Предтеча.		13
22. Изкушаването на Господ в пустинята.		14

НАЧАЛО НА ОБЩЕСТВЕНОТО СЛУЖЕНИЕ НА ГОСПОД ИИСУС ХРИСТОС

23. Срещата на Господ с Иоан, Андрей и Петър.		16
24. Призоваването на Филип и Натанаил.		16
25. Чудото в Кана Галилейска.		17
26. Посещението на Капернаум.		17

СЛУЖЕНИЕТО НА ГОСПОД ИИСУС ХРИСТОС ОТ ПЪРВАТА ДО ВТОРАТА ПАСХА

ДЕЛАТА НА ГОСПОД ИИСУС ХРИСТОС В ИУДЕЯ

27. Първата Пасха. Изгонването на търговците от храма. Свидетелство за Богосиновство.		17
28. Беседата с Никодим.		18
29. Господ с учениците в Иудея.		19
30. Последното свидетелство на Иоан Предтеча за Господ.		19

ЗАВРЪЩАНЕТО ОТ ИУДЕЯ В ГАЛИЛЕЯ

31. Причина за връщането на Господ в Галилея.		20
32. Беседата със самарянката.		20
33. Излекуването на сина на Капернаумския царедворец.		21
34. Затвярянето на Иоан Предтеча в тъмница.		22